

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ КООРДИНАЦІЇ НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ, ЧЛЕНАМ ЇХ СІМЕЙ ТА ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ ПРИ НАЦІОНАЛЬНІЙ АСОЦІАЦІЇ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

Соціальні пільги та гарантії учасників АТО

Вступ

Комітет з питань координації надання правової допомоги учасникам антитерористичної операції, членам їх сімей та переселенцям при Національній асоціації адвокатів України

Редакція від 14.10.2016 р.

Бойові дії на сході нашої держави тривають та постійно вимагають залучення численного особового складу. Щодня до проведення антитерористичної операції долучаються не лише військовослужбовці, а й співробітники інших відомств, зокрема, працівники установ, що забезпечують проведення АТО поза зоною прямих бойових зіткнень.

Повертаючись до мирного життя, всі вони стикаються з юридичними проблемами визначення власного правового статусу та забезпечення зустрічних гарантій соціального захисту від держави. Чимало учасників АТО, які через відсутність навіть одного із переліку необхідних документів не можуть отримати статус учасника бойових дій, просто не знають про існування можливості отримати інший статус ветерана війни.

Водночас, відповідно до ст. 4 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав. При цьому, варто знати, що фактична участь в захисті України, не завжди є активною діяльністю саме в боях на передовій. Адже, в зоні АТО можуть правомірно та ефективно діяти різноманітні спеціалісти, які здійснюють власний, хоч і єдиний соціально спрямований внесок у захист Батьківщини. Так, лікарі надають медичну допомогу пораненим бійцям, капелани піднімають бойовий дух солдатів, інженери налагоджують військову техніку. І таких спеціалістів в абсолютно різних сферах, які беруть безпосередню участь в АТО, безліч. Таким чином, цілком справедливим є те, що всі особи, які беруть участь у військовому захисті держави, мають вважатися ветеранами війни.

В свою чергу, відповідно до наведеної вище норми Закону до **ветеранів війни** належать:

- 1. учасники бойових дій;**
- 2. учасники війни;**
- 3. інваліди війни.**

При цьому, право на пільги мають не лише учасники бойових дій. Статус як учасника війни, так і інваліда війни теж є досить змістовним в контексті отримання соціальних гарантій від держави.

З метою наочного представлення існуючих пільг та порівняння гарантій, встановлених державою для учасників бойових дій, учасників війни та інвалідів війни, нами було підготовано перелік основних соціальних гарантій та пільг для ветеранів війни.

Сподіваємося, що зазначений перелік, викладений у вигляді таблиці, стане корисним як для практикуючих адвокатів та юристів, так і для учасників АТО, які матимуть змогу зрозуміти та реалізувати всі наявні пільги, гарантовані їм державою за вагомих внесок в здійснення захисту суверенітету і незалежності України.

Соціальні пільги та гарантії учасників АТО

(учасників бойових дій, учасників війни та інвалідів війни)

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
1. Пільги в медичній сфері						
1.1	Безплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів	+	+	+	Закон України від 22.10.1993 р. № 3551-XII «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі - Закон № 3551-XII) Постанова Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) від 17.08.1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» Перелік лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, затверджений постановою КМУ від 05.09.1996 р. № 1071 (далі – Перелік № 1071)	Отримання ліків безоплатно можливе лише при наявності рецепту лікаря та лише в аптечному пункті, який прикріплений до лікувального закладу, де обслуговується ветеран війни. Безоплатно можуть бути надані лише ті ліки, які визначено в Переліку № 1071
1.2	Першочергове безплатне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів)	+	+	+	Закон № 3551-XII	-
1.3	Безплатне забезпечення протезами і протезно-ортопедичними виробами	+	+	+	Закон № 3551-XII Порядок протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, окремих категорій громадян, які брали участь в антитерористичній операції та/або забезпеченні її проведення (здійсненні заходів, пов'язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності) і втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівки, затвердженим постановою КМУ від 01.10.2014 р. № 518	-

¹ Перелік нормативно правових актів, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги, не є вичерпним

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
1.4	Безплатне забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації	+	+	+	Порядок забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, затвердженим постановою КМУ від 05.04.2012 р. № 321	-
1.5	Щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ	-
1.6	Першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ	-
1.7	Користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталами, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ	-
2. Пільги в сфері соціального захисту						
2.1	Проходження безоплатної психологічної, медико-психологічної реабілітації у відповідних центрах з відшкодуванням вартості проїзду до цих центрів і назад	+	+	+	Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо психологічної реабілітації постраждалих учасників антитерористичної операції, затверджений постановою КМУ від 31.03.2015 р. № 221	Учасники бойових дій повинні проходити реабілітацію в обов'язковому порядку. Порядок здійснення реабілітації, а також механізм відшкодування проїзду КМУ не визначений
2.2	Позачергове влаштування до закладів соціального захисту населення та спеціалізованого будинку для ветеранів війни та праці	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Постанова КМУ «Про порядок надання пільг, передбачених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 16.02.1994 р. № 94 (далі – Постанова № 94) Порядок утворення спеціалізованого будинку для ветеранів війни та праці, громадян похилого віку та інвалідів і надання житлових приміщень у такому будинку затверджений постановою КМУ від 31.01.2007 р. № 76	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
2.3	Обслуговування службами соціального захисту населення вдома та відшкодування витрат, пов'язаних з доглядом за ветераном війни у разі неможливості здійснити обслуговування вдома	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Перелік соціальних послуг, умови та порядок їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затверджений постановою КМУ від 29.12.2009 р. № 1417 Постанова № 94	-
2.4	Право на позачергове забезпечення продовольчими товарами поліпшеного асортименту та промисловими товарами підвищеного попиту	-	-	+	Закон № 3551-ХІІ Постанова № 94	Відповідно до Постанови № 94 для продажу ветеранам війни продовольчих і промислових товарів створюються спеціальні салони-магазини, секції, відділи та інші види пільгового торговельного обслуговування. Проте, станом на 1 серпня 2016 року, такі установи не створені.
2.5	Безоплатне поховання і ритуальне обслуговування	+	-	+	Закон України «Про поховання і похоронну справу» Порядок проведення безоплатного поховання померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій і інвалідів війни, затверджений постановою КМУ від 28.10.2004 р. № 1445 Нормативно-правові акти місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування (наприклад, Порядок фінансування витрат на поховання або відшкодування витрат та здійснене поховання учасників бойових дій та інвалідів війни, затвердженим Розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) 17 березня 2016 року N 157)	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги!	Важливі примітки
2.6	Звільнення від нарахування відсотків за користування кредитом з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду	+	+	+	Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Додатково до нормативно-правових актів: Лист НБУ від 02.09.2014 р. № 18-112/48620 Лист Міністерства оборони України від 21.08.2014 р. № 322/2/7142	-
3. Пільги в сфері санаторно-курортного лікування та відпочинку						
3.1	Безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням	+	-	+	Закон № 3551-ХІІ Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням, затверджений постановою КМУ від 31.03.2015 р. № 200 Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками до санаторно-курортних закладів військовослужбовців, ветеранів війни, ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ та деяких інших категорій осіб і членів їх сімей, затверджений постановою КМУ від 27.04.2011 р. № 446	-
3.2	Одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Порядок виплати грошової компенсації вартості санаторно-курортного лікування деяким категоріям громадян, затверджений постановою КМУ від 17.06.2004 р. № 785 Наказ Міністерства соціальної політики України від 13.03.2015 р. № 279 «Про встановлення середньої вартості санаторно-курортної путівки для виплати грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки та вартості самостійного санаторно-курортного лікування»	Розмір компенсації залежить від середньої вартості санаторно-курортної путівки і становить 400 грн. Інваліди війни мають право також на виплату компенсації за неотримане санітарно-курортне лікування. Компенсація виплачується через 2 роки з моменту звернення за умови не використання ветераном війни права на безоплатне санаторно-курортне лікування за цей час.

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
3.3	Здійснення оздоровлення та відпочинку дітей за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ та організацій, професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, інших джерел	+	-	-	Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» Порядок направлення дітей до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку за рахунок коштів державного бюджету, затверджений постановою КМУ від 17.07.2009 р. № 734 Нормативно-правові акти місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування	Особливості направлення дітей ветеранів війни на відпочинок за рахунок коштів підприємств, установ та організацій, професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, інших джерел може встановлюватись внутрішніми локальними актами. Оздоровлення дітей можливо виключно по досягненню ними 4-річного віку
4. Пільги в житлово-комунальній сфері						
4.1	Знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством	+ 75%	+ 50%	+ 100%	Закон № 3551-ХІІ Постанова № 94	Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках становить 21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
4.2	Знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленням балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвержені постановою КМУ від 21.07.2005 р. № 630 Правила користування електричною енергією для населення, затвержені постановою КМУ від 26.07.1999 р. № 1357 Правила надання населенню послуг з газопостачання, затвержені постановою КМУ від 09.12.1999 р. № 2246 Постанова КМУ від 06.08.2014 р. № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування»	На учасників війни розповсюджується дія Порядку надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї, затверженого постановою КМУ від 4 червня 2015 р. N 389, відповідно до якого право на отримання пільг з оплати послуг залежить від середньомісячного сукупного доходу сім'ї учасників війни
4.3	Знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Порядок надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджений постановою КМУ від 31.01.2007 р. № 77	-
4.4	Позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Правила надання та отримання телекомунікаційних послуг, затвержені постановою КМУ від 11.04.2012 р. № 295	Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 процентів від затверджених тарифів
4.5	Першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
5. Пільги в сфері забезпечення житлом та землею						
5.1	Першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов	+	+	+	<p>Закон № 3551-ХІІ Житловий кодекс УРСР</p> <p>Правила обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, затверджені постановою Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 11.12.1984 р. № 470</p> <p>Порядок ведення Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов, затверджений постановою КМУ від 11.03.2011 р. № 238</p> <p>Нормативно-правові акти місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування (наприклад, Розпорядження Херсонської обласної державної адміністрації «Про будівництво в області доступного житла та розроблення програм будівництва доступного житла в частині забезпечення ним сімей учасників антитерористичної операції» від 21.06.2016 р. № 446)</p>	Обов'язковою умовою для забезпечення житловою площею є перебування особи на квартирному обліку. Учасники бойових дій, інваліди війни, які потребують поліпшення житлових умов, забезпечуються жилою площею, у тому числі за рахунок живої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій протягом двох років з дня взяття на квартирний облік.
5.2	Першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва	+	+	+	<p>Закон № 3551-ХІІ Земельний кодекс України</p> <p>Розпорядження КМУ від 19.08.2015 р. № 898-р «Питання забезпечення учасників антитерористичної операції та сімей загиблих учасників антитерористичної операції земельними ділянками»</p>	-
5.2	Першочерговий капітальний ремонт жилих будинків і квартир	-	-	+	<p>Закон № 3551-ХІІ</p> <p>Порядок проведення безоплатного капітального ремонту власних житлових будинків і квартир осіб, що мають право на таку пільгу, затверджений постановою КМУ від 20.05.2009 р. № 565</p>	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
5.3	Першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ	Порядок реалізації пільги станом на серпень 2016 р. не визначений
5.4	Одержання позики на будівництво, реконструкцію або капітальний ремонт жилих будинків і подвірних будівель, приєднання їх до інженерних мереж, комунікацій, а також позики на будівництво або придбання дачних будинків і благоустрій садових ділянок з погашенням її протягом 10 років починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Порядок кредитування будівництва та придбання житла для військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань, затверджений Постановою КМУ від 28.01.2004 р. № 88 (даної - Порядок № 88) Положення про порядок надання пільгових довготермінових кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла, затверджений постановою КМУ від 29.05.2001 р. № 584 (далі - Положення № 584)	Порядок реалізації пільги станом на серпень 2016 р. переліку не визначений. Учасникам АТО надаються пільгові умови сплати відсотків під час перебування в зоні проведення АТО у випадку кредитування відповідно до Порядку № 88 та Положення № 584
5.5	Першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про кооперацію» Примірний статут житлово-будівельного кооперативу (ЖБК), затверджений постановою Ради Міністрів УРСР від 30.04.1985 р. № 186 Правила обліку громадян, які бажають вступити до житлово-будівельного кооперативу, затверджені постановою Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 05.06.1985 р. № 228	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
6. Пільги в транспортній сфері						
6.1	Безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання	+	-	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про автомобільний транспорт» Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажо-багажу та пошти залізничним транспортом України, затверджені Наказом Міністерства транспорту та зв'язку України 27.12.2006 р. № 1196 (далі – Правила № 1196) Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджені постановою КМУ від 18.02.1997 р. № 176	Право поширюється також на особу, яка супроводжує інваліда І групи
6.2	Безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, незалежно від наявності залізничного сполучення	+	-	+	Закон № 3551-ХІІ Правила № 1196 Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни, затверджене постановою КМУ від 12.05.1994 р. № 302	Пільга для інвалідів війни відрізняється залежно від групи інвалідності. Для учасників бойових дій також передбачено можливість проїзду один раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-процентною знижкою як альтернатива даній пільзі
6.3	Першочергове право на вступ до кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про кооперацію» Примірний статут кооперативу по будівництву та експлуатації колективних гаражів - стоянок для автомобілів і мотоциклів, що належать громадянам на праві особистої власності, затверджений постановою Ради Міністрів Української РСР від 16.10.1962 р.	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
6.4	Право на пільгове користування стоянками для транспортних засобів та їх технічне обслуговування	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Правила зберігання транспортних засобів на автостоянках, затверджені постановою КМУ від 22.01.1996 р. № 115 Порядок надання пільг інвалідам, членам їх сімей, законним представникам інвалідів (дітей-інвалідів), підприємствам, установам, організаціям громадських організацій інвалідів та сфери соціального захисту населення на безоплатне паркування і зберігання транспортних засобів, затверджений постановою КМУ від 25.05.2011 р. № 585	Інваліди війни, які отримали ураження опорно-рухового апарату, також мають право на безоплатне паркування та зберігання транспортних засобів
6.5	Право на спорудження гаражів, стоянок для транспортних засобів поблизу будинків	-	-	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» Порядок надання інвалідам дозволів на встановлення тимчасових збірно-розбірних гаражів у масивах багатоквартирної житлової забудови в м. Києві, затверджений рішенням Київської міської ради 05.04.2012 р. № 404/7741	Пільга розповсюджується лише на інвалідів війни, які мають медичні показання на забезпечення транспортом
6.6	Звільнення від орендної плати за нежилі приміщення, що орендуються інвалідами війни під гаражі для спеціальних засобів пересування (автомобілів, мотоколясок, велоколясок тощо) та безплатне надання для цих засобів гаражів-стоянок незалежно від їх форми власності	-	-	+	Закон № 3551-ХІІ Нормативно-правові акти місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, зокрема: Положення про оренду майна територіальної громади міста Києва, затверджене Рішенням Київської міської ради від 22.09.2011 р. №34/6250	-
6.7	Позачергове безоплатне забезпечення автомобілем на термін експлуатації до десяти років, виплата компенсації на бензин (пальне), ремонт, технічне обслуговування автомобілів або на транспортне обслуговування	-	-	+	Закон № 3551-ХІІ Порядок забезпечення інвалідів автомобілями, затверджений постановою КМУ від 19.07.2006 р. № 999 Порядок виплати грошових компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування, затверджений постановою КМУ від 14.02.2007 р. № 228	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
7. Пільги в освітній сфері						
7.1	Право на позаконкурсний вступ до вищих навчальних закладів та переважне право на вступ до професійно-технічних навчальних закладів і на курси для одержання відповідних професій	+	-	-	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про професійно-технічну освіту» Закон України «Про охорону дитинства» Закон України «Про вищу освіту»	Пільга розповсюджується лише на учасників бойових дій на території інших держав
7.2	Право на надання в першочерговому порядку місць для дітей у загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах і дитячих оздоровчих таборах незалежно від форм власності	+	+	+	Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»	Пільга надається за місцем проживання ветерана війни за умови його перебування на військовій службі на момент подання заявки
7.3	Право на безоплатне харчування дитини в закладах освіти	+	+	+	Порядок встановлення плати для батьків за перебування дітей у державних і комунальних дошкільних та інтернатних навчальних закладах, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2002 № 667 Закон України «Про охорону дитинства» Нормативно-правові акти місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування (наприклад, Розпорядження Київської міської державної адміністрації «Про організацію у 2016 р. харчування учнів у загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва, заснованих на комунальній власності територіальної громади міста Києва» від 05.02.2016 р. № 59)	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
8. Гарантії в трудовій сфері						
8.1	Право на збереження під час перебування в зоні проведення АТО, місця роботи, посади і середнього заробітку на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб - підприємців, в яких вони працювали на час призову.	+	+	+	Кодекс законів про працю України Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Порядок виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану, а також працівникам, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період та які підлягають звільненню з військової служби у зв'язку з оголошенням демобілізації, але продовжують військову службу у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом, затверджений постановою КМУ від 04.03.2015 р. № 105	-
8.2	Виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 процентів середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про загальнообов'язкове державне страхування» Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затверджений постановою КМУ від 26.09.2001 р. № 1266 Порядок оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, за рахунок коштів роботодавця, затверджений постановою КМУ від 26.06.2015 р. № 440	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
8.3	Використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Кодекс законів про працю України Закон України «Про відпустки» Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»	-
8.4	Переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи, організації	+	-	+	Закон № 3551-ХІІ Кодекс законів про працю України	-
8.5	Виплата працюючим особам допомоги по тимчасовій непрацездатності до 4 місяців підряд або до 5 місяців протягом календарного року	-	-	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про загальнообов'язкове державне страхування»	Закон України «Про загальнообов'язкове державне страхування» не встановлює обмежень строків виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності
8.6	Виплата працюючим особам допомоги по державному соціальному страхуванню за весь період перебування в санаторії з урахуванням проїзду туди і назад у разі, коли для лікування не вистачає щорічної і додаткової відпусток	+	+	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про загальнообов'язкове державне страхування»	-
8.7	Позачергове працевлаштування за спеціальністю відповідно до підготовки та висновків медико-соціальної експертизи	-	-	+	Закон № 3551-ХІІ Кодекс законів про працю України	-
8.8	Виплата особам, у яких щомісячний розмір пенсійних виплат (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством, крім пенсій за особливі заслуги перед Україною) не досягає встановленого мінімуму, щомісячної державної адресної допомоги до пенсії у сумі, що не вистачає до зазначених розмірів	+	-	+	Закон № 3551-ХІІ Постанова КМУ «Про встановлення щомісячної державної адресної допомоги до пенсії інвалідам війни та учасникам бойових дій» від 28.07.2010 р. № 656	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
8.9	Право на призначення дострокової пенсії за віком після досягнення чоловіками 55 років, жінками - 50 років та за наявності страхового стажу не менше 25 років для чоловіків і не менше 20 років для жінок	+	-	+	Закон № 3551-ХІІ Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»	-
9. Пільги в податковій сфері						
9.1	Звільнення від оподаткування суми пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом	+	-	+	Закон № 3551-ХІІ Податковий кодекс України	Пільга застосовується у випадку, якщо розмір суми пенсій або щомісячного довічного грошового утримання перевищує десять розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (у розрахунку на місяць), встановленого на 1 січня звітного податкового року
9.2	Звільнення від сплати туристичного збору	+	+	+	Податковий кодекс України	-
9.3	Звільнення від сплати податку на землю	+	+	+	Податковий кодекс України	-
9.4	Звільнення від оподаткування благодійної допомоги	+	-	-	Податковий кодекс України Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»	-
9.5	Звільнення від оподаткування військовим збором доходів у вигляді грошового забезпечення на період безпосередньої участі в антитерористичній операції	+	+	+	Податковий кодекс України	-

№	Соціальні гарантії та пільги відповідно до визначеного статусу ветерана війни (учасника АТО)	Учасник бойових дій	Учасник війни	Інвалід війни	Основні нормативно-правові акти, роз'яснення, що регулюють порядок реалізації соціальної гарантії та пільги ¹	Важливі примітки
9.6	Звільнення від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності на території України	+	-	+	Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»	Для учасників війни розмір страхового платежу за одним внутрішнім договором страхування зменшується на 50 %, якщо транспортний засіб має робочий об'єм двигуна до 2500 сантиметрів кубічних включно та належить цьому громадянину на праві власності

Авторський колектив:

М.А. Островська, голова Комітету з питань координації надання правової допомоги учасникам АТО, членам їх сімей та переселенцям при НААУ, голова Громадської організації «Волонтерська правова допомога «МОСТ», керуючий партнер, адвокат Адвокатського об'єднання «Партнери»;

Л.А. Островська, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія», заступник голови Громадської організації «Волонтерська правова допомога «МОСТ», адвокат;

Н.М. Фешик, член Комітету з питань координації надання правової допомоги учасникам АТО, членам їх сімей та переселенцям при НААУ, член Громадської організації «Волонтерська правова допомога «МОСТ», адвокат Адвокатського об'єднання «Партнери»;

С.І. Болюбаш, юрист Комітету з питань координації надання правової допомоги учасникам АТО, членам їх сімей та переселенцям при НААУ, член Громадської організації «Волонтерська правова допомога «МОСТ».